

Przemysł obronny: UE wzmocni europejski przemysł obronny przez wspólne zamówienia za pomocą instrumentu o wartości 500 mln euro

Komisja przyjęła dziś wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia aktu na rzecz **wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia** na lata 2022–2024. Jak zapowiedziano we [wspólnym komunikacie w sprawie luk inwestycyjnych w zakresie obronności z maja](#), Komisja wywiązuje się ze swojego zobowiązania do ustanowienia krótkoterminowego instrumentu UE na rzecz wzmocnienia zdolności przemysłowych w dziedzinie obronności przez wspólne zamówienia realizowane przez państwa członkowskie UE. Instrument, w odpowiedzi na wniosek Rady Europejskiej, ma na celu zaspokojenie najpilniejszych i najistotniejszych potrzeb w zakresie produktów związanych z obronnością, które to potrzeby wynikają z rosyjskiej agresji na Ukrainę. Komisja proponuje przeznaczyć **500 mln euro z budżetu UE w latach 2022–2024**. Instrument ten zachęci państwa członkowskie, w duchu solidarności, do wspólnego zamawiania i ułatwi wszystkim państwom członkowskim dostęp do pilnie potrzebnych produktów związanych z obronnością.

Pozwoli uniknąć konkurencji między państwami członkowskimi w odniesieniu do tych samych produktów i ułatwi oszczędności kosztów. Wzmocni interoperacyjność i umożliwi **europejskiej bazie technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB)** lepsze dostosowanie i zwiększenie zdolności produkcyjnych w celu dostarczania potrzebnych produktów. Instrument będzie wspierał działania konsorcjów złożonych z co najmniej trzech państw członkowskich. Działania kwalifikowalne mogą obejmować nowe projekty zamówień publicznych w dziedzinie obronności lub rozszerzenie tych rozpoczętych od początku wojny.

Wiceprzewodnicząca wykonawcza **Margrethe Vestager** stwierdziła: *Państwa członkowskie podjęły odważne kroki, przekazując Ukrainie pilnie potrzebne wyposażenie obronne. W tym samym duchu solidarności UE pomoże im w uzupełnieniu tych zapasów, zachęcając do wspólnych zamówień, umożliwiając europejskiemu przemysłowi obronnemu lepsze reagowanie na te pilne potrzeby. Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia jest historycznym kamieniem milowym w tworzeniu Europejskiej Unii Obrony, zwiększając bezpieczeństwo obywateli UE i czyniąc z UE silniejszego partnera dla naszych sojuszników.*

Komisarz ds. rynku wewnętrznego **Thierry Breton** dodał: *Dzisiaj czynimy historyczny krok naprzód w integracji obrony europejskiej. Na granicach Europy toczy się wojna, zatem reagujemy na apel szefów państw i rządów UE, przedstawiając dzisiaj nowy instrument wspierający, na szczeblu europejskim, wspólne nabywanie broni. Oprócz pomocy w uzupełnieniu części zapasów po transferze broni do Ukrainy tworzymy zachętę z budżetu UE dla państw członkowskich do realizacji wspólnych zamówień. Obrona Europy czyni ogromne postępy.*

Cele instrumentu

W szczególności instrument ten:

- Będzie wspierał współpracę państw członkowskich w zakresie zamówień w dziedzinie obronności. Przyczyni się to do solidarności, interoperacyjności i efektywności wydatków publicznych; zapobiega wypieraniu państw członkowskich (z powodu niemożności zaspokojenia przez państwa członkowskie popytu na produkty związane z obronnością, wynikającej ze szczytowego zapotrzebowania) oraz pozwala uniknąć fragmentacji.
- Zwiększy konkurencyjność i efektywność europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB), w szczególności przez przyspieszenie dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych (w tym zwiększenie jego zdolności produkcyjnych) wynikających z nowego środowiska bezpieczeństwa w następstwie rosyjskiej agresji na

Ukrainę.

Działania kwalifikujące się do wsparcia

Instrument będzie wspierał działania spełniające następujące warunki:

- konsorcjum złożone z co najmniej trzech państw członkowskich;
- rozszerzenie istniejącej lub zapoczątkowanie nowej współpracy w zakresie wspólnych zamówień na najpilniejsze i najistotniejsze produkty związane z obronnością;
- procedury udzielania zamówień odzwierciedlające zaangażowanie EDTIB.

Instrument będzie uwzględniał prace **Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie**

Obronności powołanej przez Komisję oraz wysokiego przedstawiciela/szefa Europejskiej Agencji Obrony. Grupa zadaniowa ułatwia koordynację bardzo krótkoterminowych potrzeb państw członkowskich w zakresie zamówień i współpracuje z państwami członkowskimi i producentami z sektora obronności w UE, by wspierać wspólne zamówienia w celu uzupełnienia zapasów.

Dalsze działania

W odpowiedzi na pilny charakter sytuacji w ciągu sześciu tygodni od otrzymania wezwania od Rady Europejskiej Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia jako kwestię o wysokim priorytecie i przekaże go współprawodawcom. Komisja liczy na szybkie przyjęcie, aby **do końca 2022 r.** móc wspierać państwa członkowskie w zaspokajaniu ich najpilniejszych i najistotniejszych potrzeb w zakresie produktów związanych z obronnością w drodze współpracy.

Ponadto Komisja przedstawi wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie Europejskiego programu inwestycji w dziedzinie obronności (EDIP), które będzie służyć jako podstawa dla przyszłych wspólnych projektów rozwojowych i zamówień publicznych będących przedmiotem dużego wspólnego zainteresowania dla bezpieczeństwa państw członkowskich i Unii.

Kontekst

W obliczu nowych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa państwa członkowskie ogłosiły zamiar przeznaczenia większych środków na obronność. Jednak bez ściślejszej koordynacji i współpracy te zwiększone inwestycje wiążą się ze znacznym ryzykiem, takim jak pogłębienie fragmentacji europejskiego sektora obronnego wzdłuż granic krajowych; ograniczenie możliwości współpracy w całym cyklu życia sprzętu; wzmocnienie zależności zewnętrznych; ograniczanie interoperacyjności i zdolności działania sił zbrojnych państw członkowskich.

Decyzje dotyczące zakupów dokonanych w krótkim terminie będą miały skutki długofalowe na pozycję rynkową EDTIB na następne dziesięciolecie. W związku z tym konieczne jest, aby Komisja w odpowiednim czasie i w ukierunkowany sposób wspierała państwa członkowskie, które chcą wspólnie wzmocnić swój potencjał obronny.

Począwszy od 2017 r., za pośrednictwem [działania przygotowawczego Unii w zakresie badań nad obronnością](#), [Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego](#) i [Europejskiego Funduszu Obronnego](#) stworzono nowe ramy ogólnounijnej i transgranicznej współpracy w zakresie badań i rozwoju w dziedzinie obronności.

W szczególności nowy instrument, a także ten zapowiadany, będą działać spójnie z Europejskim Funduszem Obronnym wartym 8 mld euro w cyklu rozwoju i nabywania wyposażenia obronnego.

Rozporządzenie w sprawie wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia będzie również uzupełnieniem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, który umożliwił śmiałe kroki w finansowaniu decyzji państw członkowskich o dostarczaniu Ukrainie wyposażenia obronnego, przy czym jak dotąd poziom wsparcia sięgnął 2 mld euro, a dalsze przydziały środków są obecnie finalizowane przez państwa członkowskie. Chociaż Europejski Instrument na rzecz Pokoju zwraca te transfery, obecnie istnieje potrzeba wspierania państw członkowskich w uzupełnianiu uszczuplonych zapasów materiału i dokonywaniu tego w oparciu o współpracę.

[Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony](#), zatwierdzony przez Radę 21 marca 2022 r., obejmuje wszystkie aspekty polityki bezpieczeństwa i obrony oraz zwiększa poziom ambicji UE w tej dziedzinie. W pakiecie dotyczącym obronności z 15 lutego 2022 r. Komisja przedstawiła konkretne wnioski mające na celu wsparcie wdrażania Strategicznego kompasu.

W oparciu o wszystkie te inicjatywy i w celu wzmocnienia reakcji UE na rosyjską agresję wojskową na Ukrainę we wspólnym komunikacie z 18 maja 2022 r. pt. „Analiza luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalsze działania” przedstawiono szereg konkretnych i wieloetapowych środków. Środki te obejmują ustanowienie Grupy Zadaniowej ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności oraz utworzenie instrumentu krótkoterminowego.

Dalsze informacje

[Tekst wniosku dotyczącego rozporządzenia](#)

[Materiały prasowe na temat luk inwestycyjnych w zakresie obronności i środków służących ich wyeliminowaniu](#)

[Wspólny komunikat w sprawie luk inwestycyjnych w zakresie obronności](#)

[Komunikat w sprawie wkładu Komisji Europejskiej w europejską obronność](#)

[Silniejsza europejska obronność](#)

Komunikat prasowy

19 lipca 2022

Bruksela